

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาและเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของครูต่อการบริหาร การศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อำเภอเขาชะเมา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 2 จำแนกตามเพศ ตำแหน่ง และระดับการศึกษา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูในโรงเรียน ขยายโอกาสทางการศึกษา อำเภอเขาชะเมา จังหวัดระยอง ได้มาโดยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) และกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างตามตารางกำหนดขนาดตัวอย่างของเครจซี่ และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 73 คน เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวม ข้อมูลเป็นแบบสอบถามแบ่งเป็น 2 ตอน คือ ตอนที่ 1 เกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม แบบสำรวจรายการ (Check List) ตอนที่ 2 เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของครูต่อการบริหารการศึกษา ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา โดยแบ่งเป็น 4 ด้าน คือ 1) การบริหารวิชาการ 2) การบริหาร งบประมาณ 3) การบริหารงานบุคคล และ 4) การบริหารทั่วไป เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วน ประมาณค่า 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด ซึ่งแบบสอบถามมีค่าอำนาจจำแนก รายข้ออยู่ระหว่าง .26 - .80 และมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .96 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) และการทดสอบค่าที (t-test)

สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยสรุปได้ดังต่อไปนี้

1. การมีส่วนร่วมของครูต่อการบริหารการศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อำเภอเขาชะเมา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 2 โดยรวมและรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาแต่ละด้านสรุปผลได้ดังนี้

1.1 ด้านการบริหารงานวิชาการ พบว่า การมีส่วนร่วมของครูต่อการบริหารการศึกษา ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อำเภอเขาชะเมา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 2 โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณา เรียงข้อแล้วเรียงอันดับจากมากไปน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ การจัดกิจกรรมเพื่อเสริมความเป็นเลิศทางวิชาการ การจัดห้องสมุด แหล่งเรียนรู้ และบรรยากาศ และที่เอื้อต่อการเรียนรู้การจัดหาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการเรียนการสอน

1.2 ด้านการบริหารงานงบประมาณ พบว่า การมีส่วนร่วมของครูต่อการบริหาร การศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อำเภอเขาชะเมา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ระของ เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อแล้วเรียงอันดับจากมากไปน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ การวางแผนการใช้จ่ายงบประมาณที่ได้รับจัดสรรให้ทันปีงบประมาณ การดำเนินงานการพิจารณาจัดซื้อจัดจ้างเมื่อโรงเรียนได้รับงบประมาณ และการตรวจสอบบัญชีการรับ-จ่ายและทะเบียนพัสดุ ครุภัณฑ์ของ โรงเรียน

1.3 ด้านการบริหารงานบุคคล พบว่า การมีส่วนร่วมของครูต่อการบริหารการศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อำเภอเขาชะเมา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อแล้วเรียงอันดับจากมากไปน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ การจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมระเบียบวินัยคุณธรรมจริยธรรมของครูและบุคลากรทางการศึกษา กำหนดคุณลักษณะบุคลิกภาพตามความต้องการของสถานศึกษา และการเสริมสร้างพัฒนาประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ

1.4 ด้านการบริหารงานทั่วไป พบว่า การมีส่วนร่วมของครูต่อการบริหารการศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อำเภอเขาชะเมา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 2 โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อแล้วเรียงอันดับจากมากไปน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ การเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารของโรงเรียน การประสานงานกับบุคคล องค์กรอื่นในการจัดการศึกษา และการจัดกิจกรรมเพื่อแสวงหาความร่วมมือและความช่วยเหลือจากชุมชน

2. การมีส่วนร่วมของครูต่อการบริหารการศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อำเภอเขาชะเมา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 2 จำแนกตามเพศ โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ยกเว้นด้านการบริหารงบประมาณแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. การมีส่วนร่วมของครูต่อการบริหารการศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อำเภอเขาชะเมา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 2 จำแนกตามตำแหน่ง โดยรวมและรายด้านทุกด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

4. การมีส่วนร่วมของครูต่อการบริหารการศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อำเภอเขาชะเมา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 2 จำแนกตามระดับการศึกษา โดยรวมและรายด้านทุกด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

อภิปรายผล

การศึกษา การมีส่วนร่วมของครูต่อการบริหารการศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อำเภอเขาชะเมา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 2 ผู้วิจัยมีประเด็นที่จะนำมาอภิปราย ดังนี้

1. การมีส่วนร่วมของครูต่อการบริหารการศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อำเภอเขาชะเมา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 2 โดยรวมและรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาได้ยึดหลักการบริหารงานตามแนวนโยบายของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 2 ซึ่งได้กำหนดการบริหารจัดการเน้นการเตรียมความพร้อม และสร้างความเข้มแข็งของระบบการบริหารจัดการแบบการมีส่วนร่วมทั้งองค์กร ยึดหลักธรรมาภิบาล ให้ความสำคัญในด้านความโปร่งใสถูกต้อง มีคุณธรรม รวมทั้งการกระจายอำนาจการบริหารจัดการให้บุคลากรทุกระดับมีส่วนร่วมรับผิดชอบทำให้ครูมีส่วนร่วมการจัดกิจกรรม เพื่อเสริมความเป็นเลิศทางวิชาการ และมีส่วนร่วมการจัดห้องสมุด แหล่งเรียนรู้ และบรรยากาศ ที่เอื้อต่อการเรียนรู้ส่งผลให้การมีส่วนร่วมของครูต่อการบริหารการศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ ธัญกมล เกษียร (2555) ได้ทำการศึกษา การมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครระยอง จังหวัดระยอง ผลการวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครระยอง จังหวัดระยอง โดยรวมอยู่ในระดับมากและสอดคล้องกับงานวิจัยของ บัวพัน ชันดี (2551) ได้ทำการศึกษา การมีส่วนร่วมของครูผู้สอนในการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศรีสะเกษ เขต 4 ผลการวิจัยพบว่า ข้าราชการครูมีทัศนคติต่อการมีส่วนร่วมของครูผู้สอนในการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศรีสะเกษ เขต 4 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาแต่ละด้านผู้วิจัยมีประเด็นที่จะนำมาอภิปราย ดังนี้

1.1 ด้านการบริหารงานวิชาการ พบว่า การมีส่วนร่วมของครูต่อการบริหารการศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อำเภอเขาชะเมา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 2 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากงานวิชาการเป็นหัวใจของโรงเรียน เป็นชีวิตจิตใจของสถาบัน ซึ่งเป็นการให้ความรู้แก่นักเรียนในด้านวิชาการ โดยผู้บริหารโรงเรียนทำงานร่วมกับครูและประสานงานให้ครูทุกคนทำงานร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพทั้งในการสอน และกิจกรรมเสริมหลักสูตร ทำให้ครูมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมเพื่อเสริมความเป็นเลิศทางวิชาการ การจัดห้องสมุด แหล่งเรียนรู้ และบรรยากาศ และที่เอื้อต่อการเรียนรู้ การจัดหาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการเรียนการสอน ส่งผลให้การมีส่วนร่วมของครูต่อการบริหารการศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ด้านการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของธัญกมล เกษียร (2555) ได้ทำการศึกษาการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครระยอง จังหวัดระยอง ผลการวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครระยอง จังหวัดระยอง โดยรวมอยู่ในระดับมากและสอดคล้องกับงานวิจัยของวิทยา

ขอจิตต์เมตต์ (2551) ได้ทำการศึกษาการมีส่วนร่วมของครู ผู้บริหารสถานศึกษา และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในการจัดการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครสุราษฎร์ธานี ผลการวิจัยพบว่า ระดับการมีส่วนร่วมของครู ผู้บริหารสถานศึกษา และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในการจัดการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครสุราษฎร์ธานี ในภาพรวม และรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมาก

1.2 ด้านการบริหารงานงบประมาณ พบว่า การมีส่วนร่วมของครูต่อการบริหารการศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อำเภอเขาชะเมา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาได้ยึดหลักการบริหารงานตามแนวนโยบายของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 2 ซึ่งได้กำหนดการบริหารจัดการแบบการมีส่วนร่วมทั้งองค์กร ยึดหลักธรรมาภิบาล ให้ความสำคัญในด้านความโปร่งใสถูกต้อง ทำให้ครูมีส่วนร่วมในการวางแผนการใช้เงินงบประมาณที่ได้รับจัดสรรให้ทันปีงบประมาณ การดำเนินงานการพิจารณาจัดซื้อจัดจ้างเมื่อโรงเรียนได้รับงบประมาณ และการตรวจสอบบัญชีการรับ-จ่ายและทะเบียนพัสดุครุภัณฑ์ของโรงเรียน ส่งผลให้การมีส่วนร่วมของครูต่อการบริหารการศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาด้านการบริหารงานงบประมาณอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ กรินทร์ ถาวรสิน (2550) ได้ทำการศึกษาการมีส่วนร่วมของครูผู้สอนในการบริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมของครูผู้สอนในการบริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของธนุล พอดี (2549) ศึกษาการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก

1.3 ด้านการบริหารงานบุคคล พบว่า การมีส่วนร่วมของครูต่อการบริหารการศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อำเภอเขาชะเมา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อำเภอเขาชะเมา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 2 ส่วนใหญ่เป็นโรงเรียนขนาดเล็ก ซึ่งมีจำนวนบุคลากรอย่างจำกัด ทำให้ครูหนึ่งคนมีส่วนร่วมในโครงสร้างการบริหารงานทุกฝ่ายของโรงเรียน โดยเฉพาะด้านการบริหารงานบุคคลทำให้ครูมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมระเบียบวินัยคุณธรรมจริยธรรมของครูและบุคลากรทางการศึกษา กำหนดคุณลักษณะบุคคล เกรด เกรดความต้องการของสถานศึกษา และการเสริมสร้างพัฒนาประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ ส่งผลให้การมีส่วนร่วมของครูต่อการบริหารการศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาด้านการบริหารงานบุคคลอยู่ในระดับมาก สอดคล้อง

กับงานวิจัยของ นฤมล พอดี (2549) ศึกษาการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมากและสอดคล้องกับงานวิจัยของว้าพัน ขันดี (2551) ได้ทำการศึกษาศึกษาการมีส่วนร่วมของครูผู้สอนในการบริหารงานวิชาการโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศรีสะเกษ เขต 4 ผลการวิจัยพบว่า ข้าราชการครูมีทัศนคติต่อการมีส่วนร่วมของครูผู้สอนในการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศรีสะเกษ เขต 4 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

1.4 ด้านการบริหารงานทั่วไป พบว่า การมีส่วนร่วมของครูต่อการบริหารการศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อำเภอเขาชะเมา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 2 โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในเขตอำเภอเขาชะเมา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 2 ส่วนใหญ่ตั้งอยู่ในเขตชนบททำให้ยังขาดแคลนทรัพยากรในหลาย ๆ ส่วน ซึ่งผู้บริหารโรงเรียนได้ร่วมกับครูในการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารของโรงเรียน การประสานงานกับบุคคล องค์กรอื่นในการจัดการศึกษา และการจัดกิจกรรมเพื่อแสวงหาความร่วมมือและความช่วยเหลือจากชุมชน ส่งผลให้การมีส่วนร่วมของครูต่อการบริหารการศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาด้านการบริหารงานทั่วไปอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ วิทยา ขจรจิตต์เมตต์ (2551) ได้ทำการศึกษาศึกษาการมีส่วนร่วมของครู ผู้บริหารสถานศึกษา และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในการจัดการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครสุราษฎร์ธานี ผลการวิจัยพบว่า ระดับการมีส่วนร่วมของครู ผู้บริหารสถานศึกษา และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในการจัดการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครสุราษฎร์ธานี ในภาพรวม และรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของจริทร์ ถาวรสิน (2550) ได้ทำการศึกษาศึกษาการมีส่วนร่วมของครูผู้สอนในการบริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมของครูผู้สอนในการบริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก

2. การมีส่วนร่วมของครูต่อการบริหารการศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อำเภอเขาชะเมา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 2 จำแนกตามเพศ โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ยกเว้นด้านการบริหารงบประมาณแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่งผลให้การมีส่วนร่วมของครูต่อการบริหารการศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อำเภอเขาชะเมา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 2 จำแนกตามเพศไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้เนื่องจากผู้บริหารโรงเรียนได้มอบหมายภารกิจ

ในการบริหารงานด้านต่าง ๆ ในโรงเรียนให้กับคณะบุคลากรในโรงเรียนรับผิดชอบตามความรู้ความสามารถของครู โดยมีได้คำนึงถึงความแตกต่างของเพศ ยึดภารกิจของโรงเรียนเป็นหลัก รวมทั้งในปัจจุบันนี้สังคมไทยในปัจจุบันให้สิทธิความเท่าเทียมกันของบุคคล โดยไม่มีการแบ่งแยกเพศ สอดคล้องกับงานวิจัยของ รุ่งทิพย์ ตั้งพานิชวงศ์ (2551) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของครูผู้สอน ผู้ทรงคุณวุฒิ และผู้ปกครองนักเรียนในการบริหารงานวิชาการสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสิงห์บุรี ผลการวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมของครูผู้สอน ผู้ทรงคุณวุฒิ และผู้ปกครองนักเรียนในการบริหารงานวิชาการสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสิงห์บุรี จำแนกตามเพศ ในภาพรวมและรายด้านทุกด้าน ไม่ต่างกัน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ พิทักษ์ แพทย์พล (2546) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของครูในการตัดสินใจสั่งการในการบริหารโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอบ้านบึง จังหวัดชลบุรี ผลการวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมของครูในการตัดสินใจสั่งการในการบริหารโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จำแนกตามเพศ โดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3. การมีส่วนร่วมของครูต่อการบริหารการศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อำเภอเขาชะเมา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 2 จำแนกตามตำแหน่ง โดยรวมและรายด้านทุกด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้เนื่องจากมาตรฐานวิชาชีพทางการศึกษาซึ่งเป็นข้อกำหนดเกี่ยวกับคุณลักษณะและคุณภาพที่พึงประสงค์ในการประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ซึ่งผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษาต้องประพฤติปฏิบัติตามเพื่อให้เกิดคุณภาพในการประกอบวิชาชีพ สามารถสร้างความเชื่อมั่นศรัทธาให้แก่ผู้รับบริการจากวิชาชีพได้ว่าเป็นบริการที่มีคุณภาพ ตอบสังคมได้ว่าการที่มีกฎหมายให้ความสำคัญกับวิชาชีพทางการศึกษา และกำหนดให้เป็นวิชาชีพควบคุมนั้น เนื่องจากเป็นวิชาชีพที่มีลักษณะเฉพาะ ต้องใช้ความรู้ ทักษะ และความเชี่ยวชาญในการประกอบวิชาชีพ ประกอบด้วยมาตรฐานความรู้และประสบการณ์วิชาชีพ มาตรฐานการปฏิบัติงาน และมาตรฐานการปฏิบัติตน ทำให้ผู้บริหารโรงเรียนได้กำหนดโครงสร้างการบริหารงานให้ครูทุกคนมีส่วนร่วมในการบริหารงานอย่างเท่าเทียมกันส่งผลให้การมีส่วนร่วมของครูต่อการบริหารการศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อำเภอเขาชะเมา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 2 จำแนกตามตำแหน่งไม่แตกต่างกัน ดังที่ เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์ (2520, หน้า 182) กล่าวถึงการมีส่วนร่วมไว้ว่าการที่บุคคลหรือคณะบุคคลเข้ามาช่วยเหลือสนับสนุนทำประโยชน์ในเรื่องต่าง ๆ โดยอาจเป็นการมีส่วนร่วมในกระบวนการตัดสินใจ หรือกระบวนการบริหาร ซึ่งประสิทธิผลขององค์การขึ้นอยู่กับความร่วมมือของบุคคลที่เกี่ยวข้องกับองค์การนั้นในการปฏิบัติภารกิจให้บรรลุเป้าหมาย วิธีการหนึ่งในการรวมพลังความคิดสติปัญญา ก็คือการให้บุคคลมีส่วนร่วมในองค์การนั้น บุคคลจะต้องมีส่วนเกี่ยวข้องในการดำเนินการหรือปฏิบัติภารกิจเป็นผลให้บุคคลนั้น

มีความผูกพันต่อกิจกรรมและองค์การในที่สุดสอดคล้องกับงานวิจัยของ อำพร จันทรเพ็ญแข (2548, หน้า 85) ได้ทำการศึกษาการบริหารงานวิชาการตามแนวปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ของโรงเรียนเอกชน ในจังหวัดลพบุรี ผลการวิจัยพบว่า การเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการตามแนวปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ระหว่างผู้บริหารระดับนโยบายและระดับปฏิบัติการ โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

4. การมีส่วนร่วมของครูต่อการบริหารการศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อำเภอเขาชะเมา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 2 จำแนกตามระดับการศึกษา โดยรวมและรายด้านทุกด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้ เนื่องจากพระราชบัญญัติสภาครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. 2546 มาตรา 49 กำหนดให้มีมาตรฐานวิชาชีพประกอบด้วย มาตรฐานความรู้กำหนดให้ครูมีคุณวุฒิไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีทางการศึกษาหรือเทียบเท่า หรือคุณวุฒิอื่นที่คุรุสภารับรอง และมาตรฐานประสบการณ์วิชาชีพกำหนดให้ผู้ที่เข้ามาประกอบวิชาชีพครูจะต้องมีความรู้และมีประสบการณ์วิชาชีพเพียงพอที่จะประกอบวิชาชีพ จึงจะสามารถขอรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูเพื่อใช้เป็นหลักฐานแสดงว่าเป็นบุคคลที่มีความรู้ความสามารถ และมีประสบการณ์พร้อมที่จะประกอบวิชาชีพทางการศึกษาได้ส่งผลให้การมีส่วนร่วมของครูต่อการบริหารการศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อำเภอเขาชะเมา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 2 จำแนกตามระดับการศึกษาไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ และสอดคล้องกับงานวิจัยของอารีย์ เอ็มโอด (2548) ได้ทำการศึกษาการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานช่วงชั้นที่ 1 และ 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานจำแนกตามระดับการศึกษา โดยรวมพบว่า ไม่ต่างกันและสอดคล้องกับงานวิจัยของรุ่งทิพย์ ดังพานิชวงศ์ (2551) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของครูผู้สอน ผู้ทรงคุณวุฒิ และผู้ปกครองนักเรียนในการบริหารงานวิชาการสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสิงห์บุรี ผลการวิจัยพบว่าการมีส่วนร่วมของครูผู้สอน ผู้ทรงคุณวุฒิ และผู้ปกครองนักเรียนในการบริหารงานวิชาการสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสิงห์บุรี จำแนกตามวุฒิการศึกษา โดยรวมและรายด้านทุกด้านไม่ต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

การมีส่วนร่วมของครูต่อการบริหารการศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อำเภอเขาชะเมา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 2 ควรมีการส่งเสริมในด้านต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

1. ด้านการบริหารงานวิชาการ ผู้บริหารโรงเรียนควรเปิดโอกาสให้ครูมีส่วนร่วมในการวางแผนส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน และส่งเสริมให้ครูมีส่วนร่วมในการวางแผนส่งเสริมสนับสนุนวิชาการแก่ชุมชน
2. ด้านการบริหารงานงบประมาณ ผู้บริหารโรงเรียนควรเปิดโอกาสให้ครูมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายการบริหารงบประมาณ และส่งเสริมให้ครูมีส่วนร่วมในการวางแผนการดำเนินงานงบประมาณ
3. ด้านการบริหารงานบุคคล ผู้บริหารโรงเรียนควรเปิดโอกาสให้ครูมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาข้อขัดแย้งของบุคลากร และส่งเสริมให้ครูมีส่วนร่วมในการสรรหาและการบรรจุแต่งตั้ง
4. ด้านการบริหารงานทั่วไป ผู้บริหารโรงเรียนควรเปิดโอกาสให้ครูมีส่วนร่วมในการจัดรวบรวมข้อมูลสารสนเทศของโรงเรียน และส่งเสริมให้ครูมีส่วนร่วมในการกำหนดแผนงานดำเนินงานบริหารทั่วไป

ข้อเสนอแนะสำหรับงานวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการมีส่วนร่วมของครูต่อการบริหารโรงเรียนกับประสิทธิผลของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อำเภอเขาชะเมา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 2
2. การศึกษาแนวทางการมีส่วนร่วมของครูต่อการบริหารการศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อำเภอเขาชะเมา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 2 โดยเฉพาะด้านการบริหารงานบุคคล